

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/101/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325201271
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Libantová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4325201271.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Libantovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného A. B., o pokračovaní vo výkone detencie, o sťažnosti odsúdeného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 21.08.2025, sp. zn. 4Ntd/7/2025, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 29. októbra 2025, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 463 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 82 ods. 3 Tr. zák. rozhodol, že odsúdený A. B. (ďalej len odsúdený) bude pokračovať vo výkone detencie, ktorá mu bola uložená uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 2Nt/20/2023 zo dňa 26.04.2023, právoplatným dňa 12.06.2023, nakoľko dôvody detencie podľa § 81 ods. 1 Tr. zák. trvajú.

Súd I. stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí a to oboznámením listinných dôkazov zabezpečených do spisu, ako aj výsluchom zástupcu detenčného ústavu MUDr. Kormosha Tarasa a umiestneného A. B. a dospel k záveru, že dôvodnosť trvania odsúdeného je naďalej daná, keďže dôvody, pre ktoré bol umiestnený do detenčného ústavu nepominuli. Poukázal na odborné lekárske posudky vypracované na odsúdeného z ktorých vyplýva, že sa jedná o osobu, u ktorej bola diagnostikovaná zmiešaná porucha osobnosti s prevahou disocálnych čŕt s opakovanými automutiláciami (sebapoškodzovanie) v minulosti a taktiež so zistenou závislosťou na viacerých psychoaktívnych látkach – alkohol, kanabinoidy, opioidy, kokain (v súčasnosti štátom vynútená totálna abstinencia v chránenom prostredí) a ďalej ADHD v anamnéze, pričom pre poruchy správania bol odsúdený psychiatricky liečený od 11 rokov, v 14. roku pobyt v DPL Hraň (Socializovaná porucha správania), od 15. roku pobyt v Reedukačnom DeD v Mlynkách, potom v Sološnici, pred umiestnením do detencie bol 23-krát psychiatricky hospitalizovaný so záverom psychopatický vývoj osobnosti s prejavmi nezdržanlivosti, agresivity a anetičnosti. Uviedol, že doposiaľ u neho liečbou nedošlo k významnému ovplyvneniu zdravotného stavu, poruchy stávania sa u neho prejavujú kontinuálne, s nutnosťou neustálej korekcie a v súčasnej dobe naďalej existuje vysoké riziko, že v nechránenom prostredí by došlo k opakovanému disocálnemu a kriminálnemu správaniu, keďže u menovaného úplne absentuje náhľad k svojmu predchádzajúcemu disocálnemu konaniu. U menovaného možno hovoriť o skreslenom (nedostatočnom) náhľade na vlastné ochorenie a o neschopnosti adekvátne hodnotiť správanie ostatných, celkové riziko násilného správania v budúcnosti je naďalej vysoké, nakoľko pretrváva riziko jeho nežiadúcich neprimeraných reakcií na podnety z okolia, pričom tieto závery hodnotenia osoby umiestneného v každej oblasti (psychiatrickej, psychologickkej, sociálnej, liečebnej)

sú potvrdzované jednak vykonanou odbornou diagnostikou, avšak aj samotným správaním sa menovaného – manipulatívne prejavy a permanentné snahy o spochybňovanie a zasahovanie do

režimu detencie, neochota spolupracovať, negativizmus, disoiálne prejavy v rámci interakcie s inými osobami, opakované výhrady a sťažnosti, dysfória, odmietaný kontakt so psychológom, paranoidita, hostilné nastavenie, odmietanie sociálnych noriem, útočnosť a hrozivosť s cieľom vzbudiť u ostatných strach, primárne egocentrická motivácia, odmietanie stravy, odmietanie liekovej formy terapie, na vykonanie akýchkoľvek požiadaviek reaguje naliehavo a je požadovačný, nálada často menlivá, presadzuje svoje postoje, vyjadruje svoju nadradenosť a dehonestuje spolupacientov. Mal za to, že po zhodnotení všetkých uvedených skutočností, najmä s poukazom na komplexnú správu o jeho osobe, ako i s poukazom na charakter a závažnosť trestnej činnosti, pre ktorú bol uznaný vinným a odsúdený, v predmetnom prípade u menovaného naďalej pretrváva nebezpečenstvo recidívy a jeho pobyt vo výkone trestu odňatia slobody by bol neúčinný a v dôsledku jeho ochorenia súčasne aj nebezpečný pre ostatných spoluodsúdených.

Záverom uviedol, že bude v zákonných intervaloch – prípadne na návrh naďalej skúmať, či dôvody detencie trvajú a konštatoval, že liečbu menovaného, ako aj ochranu spoločnosti pred prípadným protiprávnym konaním z jeho strany, možno toho času zabezpečiť jedine ďalším trvaním jeho detencie. Uvedené uznesenie, ihneď po vyhlásení, sťažnosťou napadol odsúdený. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že súd I. stupňa vôbec nebral do úvahy jeho obhajobu a ani nezobral do úvahy to, čo povedala advokátka o navrhnutí pribratia znalcov z odboru psychiatrie a psychológie, bral do úvahy iba správu detenčného ústavu, avšak súd má brať do úvahy všetky dôkazy, ktoré majú preukázať, či dôvody detencie trvajú alebo nie. Namietal, že súd I. stupňa bral do úvahy iba to, čo napísal detenčný ústav a to, čo povedala prokurátorka. Mal za to, že ak by mu skončil výkon detencie, tak aj naďalej by bol v chránenom prostredí, lebo by išiel do výkonu trestu ešte na 6 a pol roka, tak že tvrdenie prokurátorky, že u neho hrozí riziko násilného správania, je to výmysel. Rozhodnutie súdu I. stupňa považuje za nezákonné a nespravodlivé, lebo Ústava SR umožňuje každému občanovi spravodlivý proces a musí sa prihladať na všetky dôkazy, či už poľahčujúce alebo priťažujúce. Uviedol, že vo výkone detencie je od 13.06.2023 a u neho sa nezmenilo vôbec nič, lebo s tou diagnózou, ktorú má emočne nestabilnú poruchu osobnosti (bordel typ) má každá 13 žena a každý 13 chlap, ročne sa na to lieči cez 40000 ľudí a žijú normálnym spôsobom na slobode, pod dohľadom lekárov a je presvedčený, že by to dokázal aj on, fungovať vo výkone trestu odňatia slobody.

Navrhol, aby vec vrátil naspäť na okresný súd alebo rozhodol sám krajský súd o pribratí nestranných znalcov z odboru psychiatrie a psychológie, aby sa dokázalo to, čo hovorí 2 roky, že do výkonu detencie nepatrí.

V písomných dôvodoch sťažnosti prostredníctvom obhajkyne namietal, že dokazovaním zistený skutkový stav nie je úplný, právny názor súdu vo veci trvania dôvodov detencie nie je správny. Uviedol, že odôvodnenie napadnutého uznesenia nie je presvedčivé, súd presvedčivo neodôvodnil nevykonanie navrhovaného dôkazu a to nariadenia znaleckého dokazovania nezávislým znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria na preskúmanie jeho psychického stavu a súd I. stupňa bez ďalšieho konštatoval, že v spise sa nachádza dostatok dôkazov na rozhodnutie o podanom návrhu, resp. o tom, že dôvody detencie trvajú poukazujúc na obsah komplexnej správy. Mal za to, že nie sú naplnené materiálne podmienky na to, aby bol naďalej držaný v detenčnom ústave a poukázal na ustanovenie § 81 ods. 1 Tr. zák. Namietal, že zo samotného návrhu riaditeľa ÚVTOS nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by preukazovali to, že bol v dôsledku duševnej poruchy akokoľvek nebezpečný pre život a zdravie iných osôb v ústave, poukázal len na riziko jeho násilného správania po prepustení z výkonu trestu na slobodu (nie počas výkonu trestu) ako aj to, že jeho identifikovaná duševná porucha, ktorá nie je prechodná, spôsobuje jeho neschopnosť chápať zmysle/účel výkonu trestu a odborné aktivity a reagovať na ne spôsobom primeraným duševne zdravému človeku, že má výrazné obmedzené schopnosti rozpoznať negatívne dôsledky svojho konania alebo ovládať svoje konanie, ktoré tvrdenia bližšie ústav neodôvodnil. Taktiež poukázal na to, že ani z komplexnej správy DÚ Hronovce z 22.04.2025 nevyplývajú žiadne skutočnosti poukazujúce na to, že v dôsledku zistenej poruchy je nebezpečný pre život a zdravie iných osôb a to, že poškodzoval sám seba a že si 19.02.2025 spôsobil početné povrchové rezné rany nie je dôvodom trvalej detencie. Opätovne poukázal na ustanovenie § 81 ods. 1 Tr. zák. a § 82 ods. 3 Tr. zák. s tým, že syntézou týchto dvoch zákonných ustanovení logicky vyplýva, že ochrana spoločnosti je v danom prípade zabezpečená pokračovaním vo výkone trestu odňatia slobody. Uviedol, že detencia nemá časové obmedzenie, môže trvať do konca života, výkon trestu sa umiestnením do detencie prerušuje a predpokladaný výkon trestu mu končí o štyri roky, až dňa 19.11.2029. Namietal, že rozhodnutím súdu I. stupňa boli porušené jeho ľudské práva a teda aj právo obmedzenia jeho osobnej slobody obmedzenej vykonať trest odňatia slobody. Mal za to, že pre ďalšie osoby nie je nebezpečným, a preto má právo pokračovať vo výkone uloženého trestu odňatia slobody a v rámci výkonu trestu sa naďalej resocializovať a prípadne podrobovať sa ústavnej psychiatrickej liečbe.

Záverom namietal, že súd I. stupňa zaujal nesprávny právny záver, keď v rozpore s komplexnou správou v ktorej sa uvádza, že v nechránenom prostredí by došlo k recidíve....a bez riadne vykonaného dokazovania rozhodol o tom, že dôvody detencie trvajú, keď mal preukázané, že jeho pobyt vo výkone trestu by bol neúčinný a v dôsledku svojho ochorenia je nebezpečný pre ostatných odsúdených a materiálne podmienky na samotné umiestnenie do detencie neboli od samého začiatku naplnené a dôvody jeho ďalšieho držania v detencii nie sú preukázané.

S poukazom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd podľa § 194 ods. 1 Tr. por. rozhodol sám a z detencie ho prepustil, súčasne rozhodol o nariadení vykonať zvyšok trestu odňatia slobody, prípadne aby napadnuté uznesenie súdu I. stupňa zrušil a uložil súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd v Nitre ako súd nadriadený na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 81 ods. 1 Tr. zák. ak odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná a pre ktorú výkon trestu odňatia slobody neplní svoj účel a odsúdený je z dôvodu tejto duševnej poruchy nebezpečný pre život alebo zdravie iných osôb, súd rozhodne o prerušení výkonu trestu odňatia slobody a umiestnení odsúdeného v detenčnom ústave.

Podľa § 82 ods. 2 Tr. zák. pobyt páchatel'a v detenčnom ústave trvá dovtedy, kým ochranu spoločnosti pred páchatel'om nemožno zabezpečiť miernejšími prostriedkami.

Podľa § 82 ods. 3 Tr. zák. najmenej jedenkrát ročne a vždy na návrh detenčného ústavu súd preskúma dôvodnosť držania páchatel'a v detenčnom ústave a na základe odborného lekárskeho posudku rozhodne o ďalšom trvaní detencie alebo o prepustení páchatel'a z detenčného ústavu, ak dôvody detencie pominuli, a rozhodne o ďalšom výkone trestu alebo o uložení ochranného liečenia.

Podľa § 463 ods. 1 Tr. por. súd, v ktorého obvode sa detencia vykonáva, najmenej jedenkrát ročne alebo vždy na návrh riaditel'a detenčného ústavu alebo na žiadosť odsúdeného na verejnom zasadnutí, preskúma, či dôvody detencie trvajú. Odsúdený môže žiadosť o preskúmanie dôvodnosti detencie podať najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od rozhodnutia o umiestnení v detenčnom ústave alebo do šiestich mesiacov od rozhodnutia o pokračovaní v detencii. Ak dôvody detencie pominuli, súd odsúdeného z výkonu detencie uznesením prepustí, inak uznesením rozhodne, že vo výkone detencie sa bude pokračovať.

Podľa § 463 ods. 1 Tr. por. ak dôvody detencie pominuli, ale je potrebné pokračovať v liečení odsúdeného, súd odsúdeného z výkonu detencie uznesením prepustí a zároveň rozhodne o uložení ochranného liečenia.

Detencia je najprísnejším ochranným opatrením, s postavením ultima ratio, aplikuje sa až po vyčerpaní všetkých menej reštriktívnych postupov. V detencii sa osobitným liečebným režimom a izoláciou bráni páchatel'ovi v ďalšom páchaní trestných činov a činov inak trestných. Detencia trvá dovtedy, kým ochranu spoločnosti nemožno zabezpečiť miernejšími prostriedkami. Dôvodová správa k zákonu č. 40/2024, ktorým boli naposledy novelizované ustanovenia Trestného zákona upravujúce nariadenie a výkon detencie uvádza, že umiestneniu do detenčného ústavu musí predchádzať výkon ochranného liečenia ústavnou formou alebo výkon trestu odňatia slobody, v rámci ktorého odsúdený trpí tak závažnou duševnou poruchou, pre ktorú nemôže vykonávať trest odňatia slobody a zároveň je jeho pobyt na slobode tak nebezpečný, že je potrebné ho izolovať od spoločnosti a liečiť v rámci detenčného ústavu. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť, ktorá predstavuje vážny zásah do osobnej slobody osoby, je ustanovené pravidelné skúmanie trvania dôvodov trvania detencie, ktoré je súd povinný skúmať ex offo a to aj bez návrhu oprávnených osôb, minimálne jedenkrát za rok. Navrhnutí preskúmanie trvania dôvodov detencie súdom môže riaditeľ detenčného ústavu, a to bez akéhokoľvek časového obmedzenia a žiadať o preskúmanie trvania dôvodov detencie súdom je priznané aj odsúdenému. Súd uznesením na verejnom zasadnutí buď rozhodne o prepustení odsúdeného z výkonu detencie, a to v prípade, ak dôvody detencie pominuli, alebo rozhodne o pokračovaní v detencii, a to v prípade, ak dôvody detencie trvajú. K vyššie uvedenému rozhodovaniu si súd v zmysle ustanovenia § 82 ods. 3 Tr. zák. vyžiada odborný lekársky posudok.

V nadväznosti na citovaný právny výklad, po preskúmaní obsahu spisu napadnutého uznesenia a sťažnosti menovaného, Krajský súd v Nitre konštatuje, že napadnuté uznesenie je právne správne zákonné a riadne odôvodnené.

Súd I. stupňa správne argumentoval, že dôvodnosť držania odsúdeného v detenčnom ústave je naďalej daná, keďže dôvody, pre ktoré bol odsúdený umiestnený do detenčného ústavu nepominuli, a preto bolo potrebné rozhodnúť o ďalšom pokračovaní vo výkone detencie. Z pripojeného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 4Ntd/3/2023 je zrejmé, že uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 2Nt/20/2023 zo dňa 26.04.2023, právoplatným 12.06.2023 rozhodnuté o prerušení výkonu súhrnného trestu odňatia slobody odsúdenému, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/88/2008 z 20.03.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/44/2014 zo 14.05.2014 podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. vo výmere 21 a pol roka so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a umiestnení odsúdeného do Detenčného ústavu Hronovce. Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má 4 záznamy v registri trestov, naposledy bol odsúdený už citovaným rozhodnutím Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/88/2008. Obsahom spisu je i komplexná správa detenčného ústavu schválená odbornou komisiou dňa 22.04.2025, ktorú podrobne uviedol súd I. stupňa v napadnutom uznesení, preto nadriadený súd poukazuje iba na nasledovné skutočnosti.

Odsúdený bol do detencie umiestnený od 13.06.2023 pre „riziko násilného správania po prepustení, identifikovanú duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná a spôsobuje neschopnosť odsúdeného chápať zmysel/účel výkonu trestu a odborné aktivity, ktoré sú s ním realizované a reagovať na nich spôsobom primeraným duševne zdravému človeku, resp. jeho výrazne obmedzené schopnosti rozpoznať negatívne dôsledky svojho konania alebo ovládať svoje konanie vo výkone trestu“. V závere správy je uvedené, že stav umiestneného je v rámci základných diagnóz – zmiešanej poruchy osobnosti (s prevahou disocálnych čŕt) – prakticky nemenný, stacionárny. Z hľadiska závislosti abstínuje v chránených podmienkach, ide o trvalú duševnú poruchu, kde komplexnou liečbou zatiaľ nedošlo k významnému ovplyvneniu jeho zdravotného stavu. Vzhľadom na dlhodobu nemenný stav prognosticky nie je možné zatiaľ očakávať ich podstatnejšiu zmenu. Pri zaradení do osobitného liečebného režimu sa poruchy správania prejavujú v síce redukovanej forme, ale s nutnosťou ich korekcie a v súčasnej dobe aj naďalej pretrvávajú vysoké riziko, že v nechránenom prostredí by došlo k recidíve disocálneho i kriminálneho správania pri úplnom chýbaní náhľadu k svojmu predchádzajúcemu disocálnemu konaniu. Odborná komisia v rámci zhodnotenia stavu umiestneného za obdobie od prijatia do detencie dňa 13.06.2023, resp. od posledného komplexného hodnotenia odbornej komisie zo dňa 22.04.2025 konštatuje, že nedošlo k významnejšiemu ovplyvneniu jeho zdravotného stavu, jeho zaradenie do určeného liečebného režimu je dôvodné a dôvody detencie trvajú naďalej.

K námietkam odsúdeného nadriadený súd poukazuje na vyššie citované ustanovenie § 82 ods. 3 v zmysle ktorého na rozhodnutie súdu o ďalšom trvaní detencie alebo prepustení páchatel'a z detenčného ústavu je postačujúci odborný lekársky posudok a nie znalecký posudok tak, ako sa v sťažnosti odsúdený domáhal pribratia znalcov do konania.

Nadriadený súd k ostatným námietkam odsúdeného ohľadne zistenia skutkového stavu, nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia, ako i porušenie jeho ľudských práv – právo obmedzenia jeho osobnej slobody obmedzenej vykonať trest odňatia slobody konštatuje, že sa plne stotožňuje s podrobným a zrozumiteľným odôvodnením napadnutého uznesenia. Z odborných posudkov uvedených v komplexnej správe o osobe v detencii jednoznačne vyplýva, že u odsúdeného ide o trvalú duševnú poruchu, kde komplexnou liečbou zatiaľ nedošlo k významnému ovplyvneniu jeho zdravotného stavu.

Nadriadený súd zdôrazňuje, že detencia nie je trestom, ale ochranným opatrením, ktorej účelom nie je potrestať, ale ochrániť spoločnosť a zároveň poskytnúť liečbu osobe, ktorá je pre spoločnosť nebezpečná pre svoj duševný stav. Ponechanie odsúdeného v detenčnom ústave preto nie je možné považovať za porušenie ľudských práv, keďže detencia bola uložená zákonne, pravidelne sa preskúmava súdom a je vykonávaná v súlade s princípmi humánneho zaobchádzania, teda takto uložená detencia neporušuje články 3 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv. Detenčný ústav poskytuje odsúdenému terapeutické, psychiatrické a psychologické programy, ktoré vo výkone trestu nie sú dostupné, ktorých cieľom je resocializácia a stabilizácia osoby, aby po prepustení odsúdeného už nepredstavovala nebezpečenstvo. Ak by bol odsúdený presunutý naspäť do výkonu trestu, liečebné a kontrolné mechanizmy by zanikli, čím by sa zvýšilo riziko recidívy a takýto výkon by neplnil resocializačný účel trestu, bol by nebezpečný pre samotného odsúdeného aj pre ostatných odsúdených. Na tomto mieste nadriadený súd dáva len do pozornosti, že súd bude v zákonných intervaloch – prípadne na návrh, naďalej skúmať, či dôvody detencie trvajú, takže nejde o neobmedzené držanie odsúdeného.

Na základe vyššie uvedeného mal i nadriadený súd za to, že liečbu odsúdeného, ako aj ochranu spoločnosti pred prípadným protiprávnym konaním z jeho strany, možno toho času zabezpečiť jedine ďalším trvaním jeho detencie, keďže v súčasnej dobe i naďalej pretrváva vysoké riziko, že v nechránenom prostredí by došlo k recidíve disociálneho i kriminálneho správania pri úplnom chýbaní náhľadu k svojmu predchádzajúcemu disociálnemu konaniu.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na hore uvedené skutočnosti, ako aj dôvody uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia súdu I. stupňa, nadriadený súd rozhodol tak, že sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol, keď nezistil ani žiadne nesprávnosti v konaní, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.